

 שלחו להדפסה

שעת מבחן

"הבחינה צפויה להתארך" (ארכיון) צילום: מיכאל קרמר

 לחצו כאן להגדיל הטקסט

מהפכה בפסיכומטרי: פחות שינון, יותר כתיבה

במסגרת רפורמה שתיכנס לתוקף כנראה ב-2012, יצומצם פרק המילים בעברית, ועל חשבוננו יתבקשו הנבחנים לכתוב חיבור. נשיא הטכניון: "מזהים יכולת הבעה ירודה של בוגרי התיכונים". במכוני ההכנה מזהירים: בשורות רעות לתלמידים הריאליים תומר ולמר

הדרך של הצעירים לתואר האקדמי תתחיל בנתיב אחר: האוניברסיטאות והמרכז הארצי לבחינות והערכה מקדמים רפורמה שבמסגרתה ייערכו שינויים במבנה המבחן הפסיכומטרי, כאשר בין היתר יושם דגש על בחינה בחיבור ופחות על שינון בעל פה של מילים בעברית שכמעט ואינן בשימוש.

בנוסף, האוניברסיטאות יערכו הפרדה בין מקצועות החשיבה המילולית לבין החלק הריאלי, כדי להגביר את ההתאמה בין הכישורים של הסטודנטים והדרישות של הפקולטות השונות. כמו כן, יגדל הבונוס על לימודי חמש יחידות בגרות במקצועות המדעים ומדעי הרוח.

בימים אלה מתקיימים דיונים סופיים על אודות הרפורמה, שגובשה על ידי ועדה בין-משרדית של נציגי האוניברסיטאות. אם תאושר, היא צפויה להיכנס לתוקפה רק ב-2012. ביום ראשון דן בנושא הסנאט של הטכניון, שהצביע פה אחד על השינויים הצפויים. כעת אמורות גם יתר האוניברסיטאות לדון בנושא.

הממוצע בירידה:

10 נקודות ב-5 שנים / תומר ולמר

כך עולה מדו"ח מדאיג של המרכז הארצי לבחינות והערכה, המנתח את הנתונים משנת 2004 עד 2009. באופן לא מפתיע, הפערים בציון הממוצע בין גברים לנשים, ובין דוברי עברית לערבית רק הלכו וגדלו

[לכתבה המלאה](#)

בשנים האחרונות הצביעו באוניברסיטאות על הידרדרות ביכולת הבעה של הסטודנטים, אשר מתקשים לנמק ולנסח את תשובתם בצורה חדה וברורה. לכן, במסגרת הרפורמה המתגבשת יתבקשו הנבחנים בפסיכומטרי לכתוב חיבור בעברית אשר יהווה 25% מהציון הכולל בחלק המילולי.

מילים ללא שימוש

נשיא הטכניון, פרופסור פרץ לביא, אומר כי השינון של המילים הנדירות בעברית הוא מיותר ולכן בבחינות הבאות יצומצם הפרק של אוצר המילים, שממילא כמעט ואינן בשימוש בשפה העברית. "אנו מזהים יכולת הבעה ירודה של בוגרי התיכונים, שהיא קריטית לעתידו של כל אדם. לכן, לטעמי, יש לשים דגש בבחינה הפסיכומטרית על כתיבת חיבור שיציג רעיון מוסדר ומנומק, ולהפחית את שינון המילים הנדירות, שאולי התלמיד יזכור אותן בסוף הבחינה, אך הוא לא יידע לשים אותם במשפט מוסדר".

לגבי ההפרדה בציון בין המקצועות ההומניים לריאליים, אומר פרופ' לביא כי מדובר בעניין טכני שנועד ליצור בידול בין בעלי הצד הריאלי לבעלי הצד ההומני, ובכך לסייע להם לפנות לנתיב המתאים בהשכלה הגבוהה.

באוניברסיטאות הגיעו גם למסקנה שתלמידים רבים בוחרים ללמוד מקצועות של מדעי החברה, כיוון שהם נחשבים קלים יותר והבונוס הניתן על לימודי חמש יחידות בגרות במקצועות אלו זהה כמעט לבונוס עבור לימודי מדעים ומדעי הרוח.

על פי המתכנת הקיימת, הציון המשוקלל לאוניברסיטה מורכב מחלוקה שווה של ציוני הבגרות והפסיכומטרי וכן תוספת נקודות (בונוסים) שמעניקות האוניברסיטאות על לימודים במקצועות מוגברים (חמש יחידות). במסגרת הרפורמה, צפוי לגדול הבונוס הניתן ללימודי המדעים ומדעי הרוח על מנת למשוך תלמידים איכותיים דווקא למקצועות אלו.

"שינוי פופוליסטי"

"הרפורמה היא מחויבת המציאות", אומר פרופ' לביא, "כי לצערי הגענו בזחילה מתמדת למצב שבו פתחנו ערוצים קלים לתלמידי תיכון ללמוד מקצועות מגוחכים ואיזוטריים כמקצועות תגבור ולא את מקצועות המדעים כמו מתמטיקה ופיזיקה". לדבריו, על פי הנתונים רק 20% מתלמידי ישראל לומדים מדעים וזו אחת הסיבות למיקום הנמוך של ישראל במבחנים הבינלאומיים. "המטרה שלנו היא לכוון את התלמידים לחזור למקורות וללמוד במקצועות תגבור את לימודי הליבה ולא מקצועות כמו מחול מודרני או פילוסופיה שאינם מקצועות לבונוס אוניברסיטאיים".

אז האם מדובר בחדשות טובות או רעות לתלמידים? נופר קפון, סמנכ"ל חברת קידום, מתריע כי השינויים הצפויים בבחינה עלולים להאריך אותה ולהקשות על התלמידים. "יש חשיבות רבה בכך שמכניסים לבחינה חלק של הבעה בכתב שיבחן יכולת חשיבה בהירה והצגת טקסטים, אך מנגד זה עלול להאריך את הבחינה או לפצל אותה. הרצון להפחית את שינון המילים הוא פופוליסטי וכולם מסכימים שהוא רצוי, אך בבחינה עצמה הוא גוזל לנבחנים בסך הכל 3 דקות בארבע שאלות, ואילו לשם כתיבת החיבור יידרש זמן ארוך הרבה יותר. לכן, להערכתי הבחינה צפויה להתארך".

עידן חיים-כהן, המנהל הפדגוגי של מכון סמארט, הוסיף: "בעקבות הרפורמה קרוב לוודאי שניאלץ לשנות את ההכנה שלנו לבחינה ולהתמקד יותר במיומנויות שפה וארגון נכון של משפטים. שינויים אלו צפויים להקל על התלמידים בעלי האוריינטציה העיונית ולהקשות על תלמידים ריאליים, או כאלה שעברית אינה שפת האם שלהם".

חדשות ב-SMS - עדכונים מחדר החדשות של ynet ישירות לסלולרי שלכם.

תגיות: פסיכומטרי | אוניברסיטה | אקדמיה
חזרה